

Aan het College van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 15 juni 2018

Onderwerp: Advies Interventies sociaal domein

Geacht College,

Op 22 mei ontvingen wij het verzoek advies uit te brengen op de Beslisnota Interventies Sociaal Domein (versienummer 2, versie 15 mei 2018) en op het Interventieplan Sociaal domein (15 mei 2018).

Aan dat verzoek voldaan wij graag. Hierbij treft u ons advies aan.

Beslisnota Interventies Sociaal Domein (versienummer 2, versie 15 mei 2018)

De Participatieraad kan zich vinden in de keuze, van het 'oude' College, voor scenario 2 (optimalisering) én in de keuze dat het nieuwe College scenario 3 (hervormen) uitwerkt. We verwachten dat u ons daar actief bij betreft zodat de inwoner van Zwolle centraal blijft staan. We constateren daarbij wel dat de interventies sociaal domein vooral voortkomen uit een financieel knelpunt, niet vanuit knelpunten die inwoners, op het terrein van zorg en ondersteuning, ervaren. Ons uitgangspunt is: Vraag de inwoner welke ondersteuning nodig is en de zorg wordt goedkoper. Neem die uitdaging aan en ga niet uit van het aanbod dat zorgaanbieders willen leveren.

Heeft u inmiddels al inzicht, vanuit een analyse, waarom de ondersteuning aan de groep mensen met een licht verstandelijke beperking zo hard gegroeid is?

WLZ versus WMO

We adviseren u er sterk op in te zetten dat de VNG in gesprek gaat met het Rijk over de hoogte van de budgetten WLZ en WMO. Er komt, door een verschuiving van financiering van zorg vanuit de WLZ naar financiering van zorg vanuit de WMO, druk op dit laatste budget. Dit is zeker ook in het belang van inwoners die nu nog wel eens worden verwezen van CIZ naar SWT - en omgekeerd -, terwijl dringend ondersteuning nodig is.

SWT

Vanuit de gedachte: Het SWT verstaat, na een aanlooperperiode, zijn taak en inwoners van Zwolle krijgen de zorg die ze nodig hebben, zou ook een keuze voor scenario 1 (doorgaan) mogelijk zijn. De Participatieraad kiest hier niet voor. Eerder zijn wij van mening dat binnen de rolopvatting van het SWT scherpere keuzes mogelijk zijn. Waarvoor is het SWT er? Past bijvoorbeeld hulp bij echtscheiding binnen die rolopvatting, of kan ook hier een voorliggende informatie voorziening ingezet worden? We adviseren u scherp te zijn op de verhouding tussen als SWT zelf ondersteuning bieden of er voor zorgen dat inwoners richting ondersteuning geleid worden.

Wij adviseren u gericht in te zetten om transformatie waarbij de eigen kracht en eigen regie van inwoners centraal staat. Laat dat ook de werkwijze van het SWT en de aanbieders zijn. Dat verstaat wij onder optimaliseren en wij adviseren u ook de kwaliteit, de werkwijze en de kaders van de SWT's hierop af te stemmen. Daarnaast adviseren wij u om meer in te zetten op betere informatieverstrekking en laagdrempelige doorverwijzing te organiseren. Een informatiepunt bijvoorbeeld voor ouderen ("Waar bent u wel op de juiste plek met uw vraag") zou de medewerkers van het SWT ontlasten en meer recht doen aan de eigen kracht en regie van de inwoners en hun omgeving.

We plaatsen bovenstaande opmerkingen ook in het licht van de passages over het SWT in het Interventieplan, bijvoorbeeld pagina 9, laatste paragraaf.

Op pagina 12, paragraaf 5.1, geeft u aan in 2018 € 251.000 (voorbereiding en implementatie maatregelenpakket) en in 2019 € 125.000 (passender toekenning) in te willen zetten. We adviseren we u het huidige personeelsbestand optimaal in te zetten en te benutten.

Interventieplan Sociaal domein

In het Interventieplan Sociaal domein lopen we de Maatregelen (vanaf pagina 17, paragraaf 4.2) langs.

- Maatregel W1: Meer passende toekenning ('voortzetting pilot SWT')

We kregen als ambtelijke toelichting op deze pilot dat binnen elk wijkteam één a twee mensen enkel nog indicaties gaan verzorgen.

We zijn als Participatieraad niet betrokken bij deze pilot en weten onvoldoende over de effecten ervan op de inwoners om een zinvol inhoudelijk advies te kunnen geven.

We adviseren u duidelijker aan te geven wat de pilot behelst en welke resultaten u hiermee denkt te kunnen bereiken voor inwoners.

- Maatregel W2: Midden-scenario thuisondersteuning

Waarom gaat u bij deze maatregel uit van het midden-scenario in plaats van het voorzichtige scenario? Intussen groeit ook de groep die gebruik maakt van thuisondersteuning. Verder is ons onduidelijk waarom u in 2022 op een geprognostiseerde opbrengst van € 1.000.000 uitkomt. We kunnen er als Participatieraad geen onderbouwd inhoudelijk advies over geven.

- Maatregel W3: Vrijval voordeel beschermd wonen t.g.v. individuele begeleiding (pagina 18)

U geeft bij deze maatregel aan dat beschermd wonen minder kost dan u verwacht had. U deelt deze opbrengst met de regiogemeenten. Wel moet u meer individuele begeleiding gaan leveren.

Dat gaat meer kosten. We adviseren u te kijken of het aantal plekken beschermd wonen wel naar beneden moet. Dit gezien de vermaatschappelijking van de zorg waarbij mensen veel minder lang worden opgenomen. We adviseren een niet te snelle vermindering van het aantal beschermd wonen plekken.

Er is dus sprake van een verschuiving van het regionaal budget voor beschermd wonen naar het gemeentelijk WMO budget. We adviseren u alvorens het ene af te bouwen, het andere goed te regelen.

We adviseren u hier in centrum-gemeentelijk verband over te spreken.

- Maatregel W4: Collectiveren voorzieningen door middel van integrale contractering
De Participatieraad kan op dit moment niet overzien wat dit voor betrokken inwoners betekent. We adviseren u gericht met cliëntengroepen en hun naasten in gesprek te gaan en met hen naar creatieve mogelijkheden te zoeken. De Participatieraad wil bij het collectiviseren van voorzieningen graag betrokken worden en een adviserende rol hebben over proces en aanpak.

Bij de maatregelen Wmo missen we de constatering dat er, door toenemend gebruik, ook voorzieningen duurder zullen worden zoals vervoer en hulpmiddelen. Langer zelfstandig wonen gaat geld kosten, bijvoorbeeld op het terrein van mobiliteit en ondersteuning. We adviseren u dit goed in kaart te brengen.

Maatregelen Jeugdhulp

- Maatregel J1: BSO+, alleen nog meerkosten financieren (Plus) uit Jeugdhulp
Omdat hier gebruik wordt gemaakt van een maas in de wet adviseert de Participatieraad deze regeling inderdaad af te schaffen. Wij adviseren u wel de meerkosten die voortkomen uit een beperking van een kind te vergoeden.

- Maatregel J2: Onderscheid kinderen dyslexie en andere spraak/taalproblemen (pagina 19)

Vorig jaar is ingestoken op de inzet van consultants SWT op basisscholen. Hoe is de samenwerking tussen de consultants en de scholen? We adviseren u met scholen (leerkrachten en ouders) in gesprek te gaan over de verwijzingen voor een dyslexieverklaring. Zijn er daarbij verschillen tussen scholen in het aantal dyslexieverklaringen?

We adviseren u om de pilot, waarin zo snel mogelijk een onderscheid gemaakt wordt tussen kinderen met dyslexie en kinderen met andere problemen op het gebied van spraak/taalontwikkeling, in te zetten.

De Participatieraad vindt het zeer onwenselijk dat een aanbieder zowel test op dyslexie alsook behandelaar is.

- J3: Amv-plaatsen terugbrengen

Het is voor de Participatieraad onduidelijk waarom deze maatregel opgevoerd wordt. We kunnen er dan ook geen advies over geven.

Maatregelen Participatie

- P1: Effectievere ondersteuning en begeleiding

We adviseren u duidelijker te beschrijven wat u concreet gaat doen. Wat zijn bijvoorbeeld de 'alternatieve vormen van begeleiding en ondersteuning'? We verzoeken u hierbij de Participatieraad te betrekken.

- P2: Verhogen uitstroom / detacheringen door onder andere richten werkgeversdienstverlening op top 5 (publieke sector)

De Participatieraad verwacht een groot voorbeeldeffect wanneer elke wethouder persoonlijk vijf personen uit de doelgroep weet te plaatsen.

- P3: Verhoging gebruik werkplekken infrastructuur WEZO door Pw-cliënten

We adviseren u meer toelichting te geven op dit onderdeel. Met de gegeven informatie kan de Participatieraad hierover niet adviseren.

- P4: Afschaffen indienstnemingssubsidies (pagina 21)

We adviseren u te onderzoeken wat het financiële effect van deze maatregel voor betrokkenen is en om hoeveel mensen het gaat.

We adviseren u daarnaast werkgevers aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om banen te creëren voor deze doelgroep.

- P5: Passende ondersteuning en zorg

Op basis van de summiere informatie kan de Participatieraad over deze maatregel geen advies uitbrengen. We adviseren u aan te geven om hoeveel mensen het gaat en wat de consequenties voor hen zijn. Wat zijn de kosten en baten van deze specifieke maatregel en wat levert het op?

- P6: Passende huisvesting WEZO-WRA

We adviseren u te onderzoeken of andere gemeentelijke diensten, al dan niet tijdelijk, gebruik kunnen maken van dit pand. Tevens adviseren we u te onderzoeken of er ruimte is om sociale ondernemingen in het pand te huisvesten.

Vanuit de gedachte van collegiaal bestuur gaan we er van uit dat het hele College verantwoordelijk is voor de maatregelen op het sociaal domein en dit ook daadwerkelijk uitdraagt en toont. Op het gebied van de Participatiewet kan de gemeente als werkgever en als ambassadeur een sterkere rol nemen en meer inspanningen doen.

Maatregelen sociaal domein breed

- S1: Verdeelmodellen (pagina 22)

Aan het begin van dit advies adviseerden we u al er stevig op in te zetten dat de VNG in gesprek gaat met het Rijk over de hoogte van de budgetten. We herhalen dit advies bij deze maatregel – die overigens meer een oorzaak dan een maatregel is.

- S 2: Passende tarieven

Data-analyse (big data) vindt de Participatieraad een goed instrument zolang dit niet op traceerbaar persoonsniveau gebeurt.

- S3: Toepassing juiste wetten

De sfeer van 'we hebben het laten gaan als gemeente' dat uit deze maatregel spreekt, baart de Participatieraad zorgen. Overigens maakt het voor inwoners niet uit van waaruit zorg en hulp gefinancierd wordt, zolang zij de juiste hulp en ondersteuning krijgen.

Mocht ons advies leiden tot vragen dan zijn wij graag bereid een toelichting te geven.

Hoogachtend,

Rabia Madarun

Voorzitter Participatieraad